

ก1084

๔๔
ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๙๒๔๔ วันศุกร์ที่ ๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๒๔

การถ่ายโอนเทคโนโลยี ไม่ใช่เรื่องง่ายสำหรับ ประเทศกำลังพัฒนา

เดวิด

... มีหลุมพรางอยู่มากมายที่จะให้หล่นลงไปติดกับระหว่างการซื้อขายเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยไปแล้ว แต่จะโทษผู้ขายเทคโนโลยีฝ่ายเดียวก็ไม่ถูก ผู้กีดกันนโยบายของประเทศในโลกว่าสามเองก็มีส่วนผิด เพราะปล่อยให้หลงระเหิงไปกับสิ่งล่อใจอย่างอื่นเช่น "เงินหลอ่ล้น" เป็นต้น...

MF

นานมาแล้ว เคยมีข่าวว่าฟิลิปปินส์
ซื้อเรือทำปลากระป๋องมา ลำหนึ่งที่มีคน
เสนอบางเพราะเรือลำนั้นเล็กใช้ไปแล้ว
ในแคลิฟอร์เนีย เนื่องจากปลาชิวรีดิน
ที่เลยจับได้ในแถบมอนทาเรย์ เปลี่ยน
แหล่งที่อยู่และเล็กเข้าไปวางไข่ใน บริเวณนั้น

ฟิลิปปินส์นั้น ไม่เคยอยู่ใน เส้นทาง การ
เปลี่ยนถิ่นของปลาชิวรีดิน แต่ชาวฟิลิปปินส์
ก็ถูกไอ้โลมจนหลวมตัวซื้อเรือ ทำปลากระป๋อง
ลำนั้นเข้าจนได้ การซื้อเทคโนโลยีโดยลึกลับ
ถึงข้อเท็จจริงง่าย ๆ เช่นนี้ เป็นตัวอย่างที่ยก
ขึ้นมาให้เห็นโดยร็อบเบิร์ต ลิม ศาสตราจารย์
ของสถาบันการจัดการแห่งเอเชีย และเป็น
ประธานของบริษัทฟิลิปปินส์ แอโรสเปซ ดี
เวลล์อปเม้นท์ โนมินิลาดัว

ในรายงานที่เขาเสนอต่อที่ประชุม ระดับ
ระหว่างสภาครั้งที่ ๕ เมื่อเร็วๆ นี้ของสมาคม
วิทยาศาสตร์แปซิฟิก นายลิม ขอให้ประเทศ
กำลังพัฒนาทั้งหลายระวังในเรื่องการซื้อเทคโนโลยี
จากบริษัทข้ามชาติ...” เป็นของแน่ว่า
ประเทศกำลังพัฒนาต้องแสวงหาและซื้อ เทคโนโลยี
แต่เรา ต้องซื้อในราคาที่เรามีเงิน
พอซื้อได้” นายลิมกล่าว เพราะความจำเป็น
ที่ต้องซื้อเทคโนโลยีนี้เอง ที่ทำให้ประเทศ
กำลังพัฒนาไปหลง ลมติด กับของบริษัทข้าม
ชาติ

นายลิม ยกตัวอย่าง ที่เขา ประสบ มาด้วย
ตัวเองเมื่อคราว ที่บริษัทเยอรมัน ตะวันตกขาย
หนึ่ง เสนอ ขาย โครงการ ประกอบ เครื่อง เฮลิคอปเตอร์
แบบกัวหน้าซึ่งตามสัญญา นั้นจะต้อง
รับชาวฟิลิปปินส์เข้าไปฝึกประกอบเครื่องเฮลิคอปเตอร์ด้วย
ในจำนวนเครื่องเฮลิคอปเตอร์ ๑๐๐ เครื่องที่นำเข้ามาจากเยอรมัน จะมีเพียง
๒ เครื่องเท่านั้นที่ประกอบเสร็จมาแล้วจาก
นอก ที่เหลือก็จะเข้ามาในรูปเป็นชิ้นๆ ส่วนๆ
พอหมดโครงการก็เป็นที่หวังกันว่า ร้อยละ ๑๕
ของราคาเครื่องเฮลิคอปเตอร์นั้น จะเป็นรา
คาที่บวกภาษีของฟิลิปปินส์แล้ว

นอกจากนี้ยังตกลงกันด้วยว่า ฟิลิปป-

ปินส์สามารถขายผลิตภัณฑ์ที่สำเร็จรูปแล้ว ให้
กับประเทศเพื่อนบ้านในเอเชียตะวันออกเฉียง
ใต้ได้ด้วย ถ้าลูกค้าแต่บนคิวหน้า ก็คิดว่าทั้งผู้
ขายและผู้ซื้อโครงการต่างได้ประโยชน์ด้วยกัน
ทั้งคู่ บริษัทเยอรมัน ซึ่งเป้าหมายใหญ่คือต้อง
การขายผลิตภัณฑ์ของตนก็ขายเครื่อง เฮลิคอป
เตอร์ในโครงการนั้นภายในฟิลิปปินส์ เพียงเอง
ถึง ๓๕ เครื่อง

ส่วนฟิลิปปินส์ก็ตั้งองค์การขึ้นมาองค์การ
หนึ่งผลิตเครื่องเฮลิคอปเตอร์ มาตราฐานเกิน

หน้าหุ้นส่วนชาวเยอรมันเสียอีกแต่ถ้า ลูกค้าให้
ลึกลงไปผู้ที่ได้เปรียบคือบริษัทเยอรมัน เพราะ
ฝ่ายนั้นคิดต้นทุน ของตัวเอาไว้แล้ว เต็มที่ทุก
อย่าง

ฉะนั้นก็ทำกำไร ได้ทุกขั้นตอน ในโครง
การ เพราะแม้แต่ เครื่องอะไหล่ ที่บริษัทนั้นไม่
ได้เป็น คนผลิตแล้วเวลาซื้อ คนได้กำไร คือฝ่าย
เยอรมัน ยิ่งไปกว่านั้นตามสัญญาคนที่ขาย

เครื่องบินคือฟิลิปปินส์ แต่ปรากฏว่าเยอรมัน
เป็นคนไปเจรจา โดยตรง ขายเครื่อง เฮลิคอป
เตอร์ให้กับอินโดนีเซีย

แม้ยิ่งกว่านั้นอีกผลิตภัณฑ์ที่สำเร็จ ออก
มาแล้ว ตั้งราคาไว้สูงกว่าความเป็นจริง
ลูกค้าสามารถซื้อผลิตภัณฑ์ แบบเดียวกันนี้
ได้ในราคาที่ถูกลงกว่าจากสหรัฐ ก็ไม่น่าแปลก
ใจอะไรที่บริษัท ประกอบเฮลิคอปเตอร์ ของ
ฟิลิปปินส์เองจึงไม่มีใครรับช่วง

“สรุปก็คือ การถ่ายโอนเทคโนโลยีนั้น
ทำสำเร็จตามเป้า แต่ค่าใช้จ่ายสูงมากจนน่า
หัวเราะและในระยะยาวผล ประโยชน์ที่ ได้น้อย
เหลือเกิน” นายลิมกล่าว เขาชี้ด้วยว่าเทคโนโลยี
มีมองหากันอยู่ก็เป็นเทคโนโลยีเพื่อการผลิต

สินค้าและบริการ จะนับต้นทุนค่าใช้จ่ายในการผลิตจะต้องแข่งสู้กันได้กับกลุ่มผู้ผลิตเดิมที่ผลิตงานของเขา ได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากที่สุดอยู่แล้ว

ในการเน้นถึงเรื่อง การซื้อเทคโนโลยีว่าจะต้องผลิตสินค้าหรือบริการ ได้อย่างต้นทุนต่ำ และมีประสิทธิภาพหรือผลตอบแทนสูง นาย ลิม เตือน ให้ ระวัง เรื่อง การ หาซื้อเทคโนโลยี อย่างไม่เลือกหน้าไม่เลือกตัวให้เสียก่อนเพราะ สิ่งหนึ่งที่เห็น ทุกคือ ประเทศที่พัฒนาแล้ว นั้นมีหน่วยงานที่เป็นฝ่ายวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยี ต่าง ๆ อยู่มากมาย เมื่อพัฒนา เทคโนโลยีใหม่ขึ้นมาได้ เทคโนโลยีที่ล้าสมัยไปแล้ว ล้าหรับเขาก็นำมา ขายต่อให้กับ ประเทศกำลัง พัฒนาในลักษณะ “การถ่ายโอนเทคโนโลยี” ... “พวกเขาอาจทำถึง ขันยอมให้เรา ก็เงินเพื่อ ซื้อ โรงงาน แบบสำเร็จรูปเป็นชุด ๆ ไปเลย” “นายลิมกล่าว (ต่อหน้า๑๑)

อย่างในกรณีของฟิลิปปินส์นั้น ตอนนี้มี “โรงงาน” ประเภทนี้ตั้งอยู่เฉย ๆ เต็มไปหมด ไม่มีการผลิตหรือทำประโยชน์ใด ๆ เพราะต้นทุนในการผลิตสู้ ไม่ได้กับ สินค้าที่ผลิตมาจาก โรงงาน ระบบใหม่ของประเทศที่ พัฒนาแล้วที่เขาพัฒนาขึ้นมาแทนโรงงานระบบที่ขายต่อให้กับ ฟิลิปปินส์ นั้นเอง ในบางกรณีแม้แต่วัตถุดิบก็ไม่มี ก็อย่างในกรณีที่ซื้อเรือทำปลา ชาร์ดินกระป๋องที่กล่าวข้างต้นนั่นเอง

นายลิมยังยกตัวอย่างที่เป็นเรื่องวิพากษ์ วิจารณ์กันมากคือกรณีโรงงานไฟฟ้านิวเคลียร์ ที่บาตาอาน ซึ่งสร้างขึ้นในช่วงเวลาเดียวกับที่สหรัฐเองกำลังหยุดสร้างโรงงานไฟ พ้าพลัง นิวเคลียร์ ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในสหรัฐขณะนี้ อาจมีผลสองทางคือ ถ้าไม่เป็นการเลิก เทคโนโลยีด้านนิวเคลียร์ไปเลย ก็คงเป็น ความก้าวหน้าอย่างมหากาลในด้าน นิว เคลียร์ แต่ไม่ว่าจะเป็นรูปใด ฟิลิปปินส์ก็ยังลงเอย อยู่ที่มี โรงงาน ไฟ พ้า นิว เคลียร์ ซ่อม ซ่อ ล้า สมัยอยู่ในครอบครองเท่านั้นเอง

อย่างไรก็ตาม นายลิมก็ยอมรับว่าเรื่อง นี้จะโทษแต่ฝ่ายผู้ขายเทคโนโลยีแต่ฝ่ายเดียวก็ ไม่ถูก ด้วยประเทศที่กำลังพัฒนาเองก็มีส่วนผิด อยู่ด้วยในสภาพการณ์ที่หน้าตาเรานี้เพราะ ผู้ตัด

สินนโยบาย ของประเทศปล่อยตัวให้หลงระเวิงกับสิ่งล่อใจอื่น ๆ อย่างเช่น “เงินหลอ่ตื้น” เป็นต้น... “ผู้ตัดสินใจนโยบายของประเทศก็เป็น คนที่มีเหตุ มีผลชวรมคาทัวไปนี้แหละกลไก ในการคัด สินใจของพวกเขอาจสะดุดบิดเจ ไปบ้างเป็นครั้งคราว หรือไม่ก็ถ่วงตัดสินใจ จนไม่ได้มองสว่างหน้าว่าผลที่ตามมาจะเกิดอะไร ขึ้น”

ในความเห็นของนายลิมนั้น เจ้าหน้าที่ที่ รัฐบาลโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการ เป็นนัก เจริงชาติที่ป่วยเป็ยที่สุด พวกเขาไม่ได้รับการ ผักฝนให้รู้ซึ้ง ถึงความยิ่งใหญ่ ของค่านิยมและ จุดประสงค์ของพวกเขอย่างเช่นความรู้รัก รักชาติ อธิปไตยและความหยิ่งในตัวเอง เขา คิดว่าคนที่เป็ยนักเจริญชาติดีกว่า ก็คือพวก นักการเมือง เพราะพวกนี้จะต้องคิดไกลไปถึง ผลที่มีต่อคะแนนเสียงเลือกตั้งในความ ก้าวหน้า ของตน

อีกอย่างที่สำคัญก็คือการให้คำจำ กัดความที่ชัดเจนต่ออวดถุ ประสงค์ของการถ่ายโอนเทคโนโลยีจะต้องมีการ วิ เจริงชาติถึงต้นทุนและผลตอบแทนกัน ให้ถึงแก่นด้วย อย่างน้อยก็ต้องคิดสัก นิดว่าถ้าหากคนที่ขายสามารถทำกำไร ได้ อย่างมหา ศาล จาก เทคโนโลยี นั้น แล้วทำไมเขาถึงมาขายเราเสียเล่า

มิตรไมตรีก็อาจมีส่วนช่วย ประเทศกำลัง พัฒนาให้หาซื้อเทคโนโลยี ในราคาที่พอสมควร แต่ก็ไม่เสมอไป เพราะบางทีมิตรไมตรีที่เขา ให้ก็มีอะไรแฝงอยู่เบื้องหลัง ฉะนั้นความหวัง ประการเดียวของประเทศผู้ซื้อเทคโนโลยี ก็ คือใช้ประโยชน์จากความโลภ ของคนขาย..... “พวกเขาต้องการ เงินของเรา ระหว่างการ เจริง ชาติพวกเขาก็จะยอมอ่อนข้อให้ แต่ทันทีที่เซ็น สัญญาแล้วพวกเขาจะ “โหด อย่างไม่เลียงหี เดียว” นายลิมกล่าว

การเจริญเกี่ยวกับการถ่าย โอนเทคโนโลยี ซึ่งหลายๆคนให้ความสำคัญน้อยมากนั้นที่จริง

แล้วมีความสำคัญที่สุด และเป็น ก้าววิกฤตของ
กระบวนการถ่ายโอนเทคโนโลยี ผู้ซื้อต้อง
พร้อมแล้วอย่างดี สำหรับการเจรจาที่มีความ
เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งในวัตถุประสงค์ของตน ผู้
ซื้อควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มากพอ
รวมทั้งทางเลือกต่าง ๆ เพราะมีให้เห็นอยู่มาก
เหลือเกินว่าประเทศกำลังพัฒนามักจะเฉื่อยใน
การเจรจา ไป ซื้อเทคโนโลยีที่ไม่เกี่ยวข้องหรือ
เหมาะกับประเทศของตนเอง หรือไม่ก็ซื้อใน
ราคาที่แพงเกินไปไม่คุ้ม